

**CONSENSUSTEKSTEN GEZAMENLIJK PROJECT
'OPMAAK VAN GESTANDAARDISEERDE
ONDERZOEKSPROTOCOLLEN'**

Bestemd voor de sportmedische keuring en begeleiding van
topatleten, topsportbeloften en leerlingen van een
topsportschool

Inleiding

1- Inleiding

HET PROJECT 'OPMAAK VAN GESTANDAARDISEERDE ONDERZOEKSPROTOCOLLEN' P.2

DOELGROEP P.5

TAAKOMSCHRIJVING KEURINGSCENTRUM P.6

HET PROJECT 'OPMAAK VAN GESTANDAARDISEERDE ONDERZOEKSPROTOCOLLEN'

Sporters hebben het recht om hun sportieve activiteiten te kunnen beoefenen in medisch verantwoorde omstandigheden die de voorwaarden scheppen om enerzijds het fysieke en psychische welzijn van de sporters optimaal te bevorderen en anderzijds toestanden en situaties te voorkomen die hun gezondheid kunnen schaden. De Vlaamse overheid is deze uitdaging aangegaan en heeft zijn beleidsverantwoordelijkheid opgenomen door het opstellen en uitvoeren van het decreet inzake Medisch en Ethisch Verantwoorde Sportbeoefening (MVS/EVS) van 13.07.2007.

Het decreet regelt een aantal essentiële punten, waaronder

- leeftijdsgrenzen
- sportmedische keuring en begeleiding
- bestrijding van doping(praktijken)

Deze punten bepalen o.a. de sportmedische geschiktheidscriteria, de preventieve sportmedische onderzoeksprotocollen, de uitwerking van medische, paramedische en psychologische begeleidingstrajecten en aangepaste kaders en het verschaffen van informatie en vorming met het oog op voorkomen en bestrijden van sportletsels, fysieke en psychische overbelasting, en dopingpraktijken.

Een belangrijk gegeven in het uitvoeringsbesluit MVS/EVS is art. 7 dat als erkenningvoorwaarde stelt : *"Om erkend te worden met een keuringscentrum: 6° de verbintenis aangaan om mee te werken aan de totstandkoming en de toepassing van gestandaardiseerde onderzoeksprotocollen voor de sportmedische keuring en begeleiding, waarvan de inhoudelijke basis en minimale frequentie zijn vastgelegd op basis van het specifieke karakter van de sportactiviteit en leeftijdscategorie waartoe de sporter behoort".* In het derde lid van art. 7 wordt dit: *"Om als keuringscentrum erkend te blijven, moet het: 2° de verbintenissen, vermeld in het eerste en tweede lid, naleven".*

Het project 'opmaak gestandaardiseerde onderzoeksprotocollen sportmedische keuring en begeleiding' werd mogelijk dankzij twee projectsubsidies van de Vlaamse minister bevoegd voor sport, toegekend met de ministeriele besluiten van 26/11/2001 en 16/12/2003. Het project heeft tot doel om in onderlinge samenwerking:

- a. gestandaardiseerde onderzoeksprotocollen te ontwikkelen ten behoeve van de sportmedische keuring in de keuringscentra;
- b. de onderzoeksprotocollen te informatiseren, te optimaliseren, te implementeren en gebruiksklaar te maken voor elk van de erkende keuringscentra;
- c. afspraken vast te leggen tussen de keuringscentra en de bevoegde administratie van de Vlaamse Gemeenschap voor de geïnformateerde verwerking van geanonimiseerde gegevens met het oog op wetenschappelijk onderzoek.

Concreet werkten verschillende werkgroepen onder toezicht van een kerngroep. De kerngroep bestond uit een afgevaardigde van elk erkend keuringscentrum, een vertegenwoordiger van de Afdeling Topsport van het Bloso en drie vertegenwoordigers van de administratie gezondheidszorg van het ministerie van de Vlaamse Gemeenschap. De werkgroepen bestonden ook uit een afgevaardigde van elk erkend keuringscentrum, een vertegenwoordiger van de Afdeling Topsport van het Bloso en een vertegenwoordiger van de administratie gezondheidszorg van het ministerie van de Vlaamse Gemeenschap. De consensus 2004 werd bereikt na verschillende vergaderingen van de werkgroepen 'gestandaardiseerde onderzoeksprotocollen', 'voeding', 'psychologie', 'kracht', 'terminologie' en 'sportspecifieke testen'.

De samenstelling van de kerngroep en de verschillende werkgroepen van de consensus 2004 was als volgt:

	Kerngroep	Kracht	Sportspecifieke tests
VUB	Romain Meeusen	Bas de Geus	Bart Roelandts
KUL	Koen Peers/Els Van Den Eede	Koen Peers/Els Van Den Eede	Peter Hespel
RUG	Jacques Bouckaert	Jan Bourgois	Jan Bourgois
SMAK	Guy De Lendtdecker	Mark Lorent	Bram Swinnen/Mark Lorent
MONICA	Claire Sneyers	Claire Sneyers	Marc Neyrinck
NOTTEBOHM	Dino Van Hout/ Jos Henderieckx	Jos Henderieckx/ Kamiel D'Huyvetter	Jos Henderieckx/ Kamiel D'Huyvetter
MENSANA	D. De Neve / Piet Van Bastelaere	Piet Van Bastelaere/Christophe Maes	Piet Van Bastelaere/Christophe Maes
GZ/MVS	Dirk Dewolf Hans Cooman Nancy Barette	Hans Cooman Nancy Barette	Nancy Barette Hans Cooman
BLOSO A.T.	Luc Magnus	Frank Dewitte	Johan Roeykens
Coördinatie		Martine Mullie	Martine Mullie

	Terminologie	Voeding	Psychologie
VUB	Romain Meeusen	Natalie Verhelle/ Lieve Pensaert	Elke Van Hoof
KUL		Marina Goris	Yves Van den Auweele
RUG	Jan Verstuyft	Jan Verstuyft/ Ria vanderstraeten	Leen Gansbeke
SMAK	Guy De Lendtdecker	Ellen Thys	Jeroen Meganck
MONICA	Claire Sneyers	Inge De Ridder	
NOTTEBOHM	Jos Henderieckx/D'Huyvetter	Raf Van Dijck	Bert De Cuyper
MENSANA	Piet Van Bastelaere/ Christophe Maes	Els Corstjens	Peter Vanslembrouck
GZ/MVS	Hans Cooman/ Nancy Barette	Nancy Barette/ Hans Cooman	Nancy Barette/ Hans Cooman
BLOSO A.T.	Bert Six	Luc Magnus	

Coördinatie	Ilse Vaes	Ilse Vaes	Johan Desmadryl
-------------	-----------	-----------	-----------------

Het spreekt voor zich dat deze consensus een dynamisch gegeven is, en dat voortgezet overleg tussen overheid, keuringscentra, sportverenigingen en andere betrokkenen moet uitmonden in regelmatig aanpassen en aanvullen van deze consensus.

Een belangrijke aanpassing is gebeurd in 2009. De erkende keuringscentra zijn zich meer gaan richten op hun kerntaak, met name de sportmedische geschiktheid van sporters nagaan en ze sportmedisch en paramedisch begeleiden om overbelasting en sportletsels te voorkomen.

De werkgroep van de consensus 2009 was als volgt samengesteld:

Blits VUB	dr. Frank Pauwels
SMAC KULeuven	dr. Koen Peers
Sportgeneeskunde UGent	dr. Adelheid Steyaert
Athlete's Care Antwerpen	Pat Viroux
SPORTS UZAntwerpen	dr. Jan Gielen, dr. Sam Moustie, Johan Roeykens
Mensana	Christophe Maes
Departement CJSM/Team MVS	dr. Hans Cooman, Nancy Barette

De coördinatie voor het onderdeel voeding was in handen van Els Corstjens van het erkende keuringscentrum Mensana.

DOELGROEP

Deze consensus is in de eerste plaats bedoeld om de getalenteerde sporter te keuren en te begeleiden. In het uitvoeringsbesluit inzake Medisch en Ethisch Verantwoorde Sportbeoefening (MVS/EVS) van 20.06.2008 wordt de getalenteerde sporter gedefinieerd als de sporter die talent heeft voor topsport volgens de sportspecifieke ontwikkelingslijn, of die al topsporter is vanwege zijn prestaties.

De lijst van getalenteerde sporters wordt door de minister van Sport vastgesteld en bestaat uit:

- 1° de leerling-topsporters aan wie een topsportstatuut of een statuut topsportbelofte werd toegekend krachtens het globaal topsportconvenant, vermeld in artikel 1, 8°, van het besluit van de Vlaamse Regering van 19 december 2008 tot vaststelling van de voorwaarden tot het verkrijgen van de subsidies inzake topsport;
- 2° de geregistreerde elitesporters, beloftevolle jongeren en jonge topsporttalenten, vermeld in artikel 4, 1°, van het besluit van de Vlaamse Regering van 19 december 2008 tot vaststelling van de voorwaarden tot het verkrijgen van de subsidies inzake topsport;
- 3° de topsporters die over een arbeidsovereenkomst beschikken in het kader van het Bloso-tewerkstellingsproject Topsport;
- 4° de topsporters die een tewerkstellingscontract hebben gesloten met het Departement Cultuur, Jeugd, Sport en Media;
- 5° de Vlaamse topsporters van de Be Goldprojecten.

Vanzelfsprekend wordt aan alle erkende keuringsartsen (buiten de erkende keuringscentra) aangeraden de protocollen zoals verder beschreven ook te gebruiken bij de keuring en begeleiding van de sporters die zich tot hen richten. Een eenduidige sportmedische keuring en begeleiding in Vlaanderen kan de sporter alleen maar ten goede komen.

TAAKOMSCHRIJVING KEURINGSCENTRUM

Het besluit van de Vlaamse Regering van 20 juni 2008 houdende uitvoering van het decreet van 13 juli 2007 inzake medisch en ethisch verantwoorde sportbeoefening vermeldt het volgende in verband met de taak van de sportmedische keuringscentra:

'sportmedische keuring en begeleiding van getalenteerde sporters uitvoeren'

Het eerste deel, sportmedische keuringen uitvoeren, is eenvoudig te interpreteren. Het al dan niet sportmedisch geschikt verklaren op basis van grondig medisch onderzoek (anamnese, klinisch onderzoek, ECG,...) wordt in de bijgevoegde consensustekst 'sportmedische keuring' omschreven. Op basis van vaststellingen tijdens dit onderzoek wordt de atleet eventueel voor bijkomend onderzoek en/of behandeling doorverwezen.

Wat de begeleiding betreft, worden momenteel in de erkende keuringscentra medische (en paramedische) begeleiding aangeboden ter voorkoming van sportletsels en overbelasting. Zo nodig worden de atleten gescreend of begeleid op het gebied van sportvoeding, houding- en bewegingscorrectie en op psychologisch vlak.

INHOUD VAN DE TEKSTEN

1 – Inleiding2 - Consensustekst sportmedische keuring3 - Consensustekst informed consent4 - Consensustekst antropometrie5 - Consensustekst sportvoeding6 - Consensustekst sportpsychologie7 - Consensustekst testen fysieke basiseigenschappen8 - Consensustekst terminologie9 - Consensustekst testfrequentie